

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

**This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.**

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

187

2 004

50 - 0

ԹԵՎՊԵ ԷԹՄԵՔ

ՎԷ

ՅԻՍՈՒՍԱ. ԿԻԹՄԵՔ

Printed in Turkey

معارف عمومیہ نظارت جلیہ سنک رخصتیہ
۲۷ جہادی الآخر ۳۰۱ و ۱۲ نیسان ۳۰۰ نومرو ۱۶۵
مصارف آمریقان مسیونر شرکتی طرفندن تسویہ اولندرق

ԻՍՐԱԷԼՈՂՏԻՒ

Ա. Յ. ՊՅԱՆՆԵԱՆ ԻՍՐԱԷԼՈՂՏԻՒ ԳՐԱԳՐԱԿԱՆ ԵՎ ԳՐԱԳՐԱԿԱՆ ԳՐԱԳՐԱԿԱՆ

1884

1895

(187-4.2)

130 ԱԶ

27898-02

Printed in Turkey

ԹԵՎ ՊԵ

Իրակի կիւնիւ մէքթէպլէրի-
նին պիրինտէ գըզ չօճուգ-
լարա տէրս վէրէն պիր մու-
'ալլիմէ տա'խմա գըստա, լա-
քին կիւզէլ պիր նագլլիյէթ,
եախօտ անպէրէ ֆա'խտէլի
պիր նասինաթ էթմէյի'ատէթ
էյլէմիշ օլուպ, պիր կիւն չօ-
ճուգլարըն տէրսինի վէր-
աթտէն սօնկրա. "Սէվկիւ-

լիւ չօճուգլարըմ, թէվպէ նէ տէմէք աիր"
տէյիւ անպէրէ սօրտու :

Գըզլար պիրտէն, "կիւնտն իշիւն գա-
սավէթ էթմէք աիր" տէյիւ ճէվսապ վէր-
աիլէր :

Մու'ալլիմէլէրի տալիսի "Տիւ շիւնիւնիւզ,
թէվպէնին մա'նասը սալթ պո'ւ գաստար
մը աըր : Պէն Մէրէէմ իամֆնտէ պիր քիւ-
շիւք գըզ թանըրըմ քի, նալիմ վէ խօշ

Թագալի'աթը իտի իսէ սէ, աճընաճագ պիր
 գուտուրը տա վար իտի : Պու գրգ քէն-
 ախինն օլմայան շէյի այըզ ճէպինէ եախօսա
 չէքմէճէօինէ գօմաղը 'ատէթ էթմիշ իտի :
 Միզ անըն պու հարէքէթինէ նէ՞ տէրօի-
 նիզ ,'' տէտի :

Գըզլար հէփիտի պիր ողըզտան՝ «Խըր-
 սըզըզ տըր'' տէտիլէր : Օլ վազըթ մու'ալ-
 լիմէ, Մէրեհէմ հագղընտա շէօյլէ պիր նագ-
 լիյէթէ պաշլայըզ տէտի քի , '' Պիր կիւն
 Մէրեհէմ անասընըն քիսէսինի աչըզ իշին-
 տէն իքի մէճիտի չէրեհէյի ալարագ իտարճ
 էթտի : Անասը քիսէսինտէն ազչէ էքօիլ-
 միշ օլտըզընը անկլայըզ , Մէրեհէմին տա-
 իտի օլ սագան չարշըյա կիտիպ իքի չէր-
 եհք իտարճ էթմիշ օլտըզընը իշիթիտիլին-
 տէ ազչէյի օ չարմըշ օլտըզընը անկլատը :
 Գըզըն պու հարէքէթի իշիւն անասը փէք
 մասնղուն օլարագ գըզընը չազըրըզ անը
 աղըրճա թա'գիր էթտիքտէն սօնկրա , ա-
 նընլէ պերտաղէր՝ Ալլան անս պու պէօյիւք
 կիւնանը 'աթիլ էթօին տէյիւ տու'ա էթտի :
 Ա՛ն , Մէրեհէմ նէ՞ գասար աղլատը . օտա-

պնա կիտիպ պիւթիւնն օ աղչամը աճը ա-
 ճը աղլայարագ կէչիրտի վէ աղլատըզը
 եէրտէ ույուտու : Մէրեհէմին պու գատա-
 վէթի իշիւն նէ՞ տէրօի'նիզ :''

Տիւշիւնայէրէքը 'աճէլէ իլէ ճէվապ վէր-
 մէյի 'ատէթ էթմիշ օլան էսթէր «Թէվպէ
 տիր'' տէտի :

Մու'ալլիմէ տախի «Էօյլէ՞ մի տիր ,
 լաքին ախնկէ , իքի կիւն սօնկրա Մէր-
 եհէմ անասընըն տօլապընտան պիր գօրտէ-
 լա չալար : Անըն գասապէթինէ թէվպէ
 տէնիլէ պիլլի'ր մի'', տէտիլինտէ գըզլար՝
 «Խայր ,'' տէտիլէր :

Լաքին պուճլարըն պէօյլէ տէմէլէրի
 մու'ալլիմէնին ֆիքրլինի էյի անկլամըշ օլ-
 տըզլարընտան տէյիլ , անճագ պէօյլէ տէ-
 մէք քէնաթիլէրէ միւնտօիպ կէօրիւնախիւն-
 տէն իտի :

Օլ վազըթ մու'ալլիմէ անլէրէ տէտի ,
 «Շիմտի սիլէ պաշղա պիր նագլիլէթ է-
 տէյիմ : Պիր ատէմ թէք պաշընա օրօման-
 տա պիր գուլիպէտէ սաքին օլուր իտի :
 Սօզուզ պիր կէճէտէ եօրղուն պիր եօլճու

գափուսընա կելիպ իչերի կիրմէք իսթէ-
տի : Գուլիպէնին սահիպի եօլճըջը իչերի
գապուլ էտիպ անա եէմէք վէրտի : Եօլ-
ճու եաթըպ տէրին ույգուլյա վարտըգտա ,
գուլիպէ սահիպի անը վուրուպ էօլտիւր-
տիւ , չիւնքի եանընտա փարա վար տէ-
յիւ մէ՛մուլ էթտի . վէ կէճէնին գարան-
լըղընտա կէօթիւրիւպ էօլիւլիւ օրմանտա
պիւր եէրէ կէօմտիւ , վէ կէօմտիւլիւ եէրին
իւսթիւնէ գուրու եափրապլար էօրթտիւ :
Պու վաղը՛այը Ալլահտան պաչգա պիլէն
եօղ իտի իտէ տէ , գաթիլին եիւղիւ օլ կիւն-
տէն սօնկրա աօլա կիւլմէտի . կիւնլէրինի
հիւզն ու քէտէր վէ կէճէլէրի աճ ու գարի
իլէ կէչիւրի իտի : Պէօյլէճէ պիւր գաչ պ
կէչտիքտէն սօնկրա , օրատան կէչիպ տէօ-
նէնլէր պիւր գաչ կիւնտէն պէրու պու ա-
տէմին գուլիպէսինտէն թիւթիւն չըգմա-
տըղընը վէ գափուսընըն էօնիւնտէքի գար
սիւփրիւլմէմիչ իտիյինի կէօրտիւրլէրինտէ ,
կելիպ գափուսընը աչտըլար վէ պէտ պաթթ
ատէմի քէնտիսինի ասմըչ պուլտըլար :
Եաղըխանէսինին իւսթիւնտէ պիւր եաղըլը

քեաղըտ վար իտի . պու քեաղըտտա քէն-
տի պէօյլէք գապահաթընըն հիւքեայէսինի
եաղմըչ , վէ էօյլէ պիւր պէտ պաթթ 'էօմ-
րէ թէ՛համիւլ էտէմէտիլի իչիւն , քէնտի
ճանընա գաստ էթմէյի թասամիմ էթտիլինի
պիլտիւրմիչ իտի : Պու աաէմին քէտէրինէ
նէ՞ տէրսինիդ :

Եինէ էսթէր "Պուճուճ քէտէրի թէվպէ
իտի" տէտի :

Մու՛ալլիմէ , էսթէրէ իսթապէն՝ "էս-
թէր , եինէ եանկըլտըն . պիլմէ՞դ մի սին քի
ճէհէնէմտէ 'ազապ չէքէնլէր պիլէ , պու
տիւնեատա կիւնահ իչինտէ 'էօմր կէչիւր-
տիքլէրի , վէ պու սէպէպտէն 'ազապ եէ-
րինէ կէօթիւրիւլմիւլ օլտըղարը իչիւն
քէտէր էտէրլէր . պուճա տախի թէվպէ՞ մի
տէրսին ," տէտի :

էսթէր պու տէ՛Ք'ա մու՛ալլիմէնին պու
սու՛ալինէ "էվէլ" տէմէյէ ճէսարէթ էթ-
մէտի . չիւնքի թէվպէ օրմատըղընա 'աղը
էրաի : Պէօյլէճէ հէփ չօճուղար սիւքիւթ
էթտիլէր :

Օլ վաղըթ մու՛ալլիմէ , "Շիմտի տիղէ

պաշտօն պիր նազլիյէթ էտէյլմ” տէյէրէք սէօղիւնէ շէօյէ պաշլատը . “Պիր քիւչիւք չօճուդ վար իտի, քի եիրմի, օթուդ գաւտար շայիրտի պուլունան պիր մէքթէպէ կիտէր իտի: Մէգըլեր քիւչիւք չօճուդ փէք մուգալլիտ օլուպ հէյ’էթի կիւլտիւրիւճիւ վէ թուհափ իտի . շէօյէ քի պիր քէրրէ ազղընը պուրնուընը էյտիյի կիպի, հէփ շայիրտիլերի կիւլտիւրիւք իտի: Պուհօշ իլէ խօճասընա չօգ սըղընթը վէրիր իտի: Խօճա շայիրտիլերինն կիւլտիւրիւնիւ վէ տերպէրինէ տիգգաթ էթմէտիքըլէրինի կէօրիւպ, սէպէպինի թէճէտսիւս էթտիլինտէ սէպէպ մուգալլիտ Նիգօտիմօս օլտըղը անկաշըլըր իտի: Պիր կիւն խօճա Նիգօտիմօսա՝ չօճուդար սալը վէրիլտիքտէ քէնտիսի մէքթէպտէ գալսըն տէյիւ էմր էտիսը, անըն իլէ խօշ վէ միւ’էտսիլը պիր թարզ իլէ գօնուշմաղա պաշլայարագ անա “Պէն պիլիլրիմ քի սէն սէօղ անկար պիր չօճուդ սըն, վէ տէյէճէյիմ շէյին իւղէրինէ տիւչիւնիւրսիւն,” տէտիքտէն սօնկրա, խօճալարա մախսուս օլան թէճըրպէ ու

գանմէթիլէրին պիր գաշընը անա գիքր տպէյան էյլէտի: Քէգալիք քէնտինէ էյլատւարընը թէտլիմ էթմիշ օլան անա պապայա սէ անլէրին իտիլիգի օլան Սլլաճա չօճուդւարըն սուրէթ ի թա’լիմ ու թէրպիլէլէրէ խուսուսընտա մէս’ուլ օլտըղընը անկալթարգտան սօնկրա, “Քիթմատը Մուգատտէպին Պիր կիւնահընար չօգ խայրըն գայ’ օլմասընա սէպէպ օլուր’ քէլսամընա կէօրէ, մէքթէպիմտէ պուլունան պիր քիւչիւք չօճուդ տախի օլ պիլլէրին խայրը իչիւն շէքտիլիմ էմէքըլէրին պօշա չըգմասընա սէպէպ օլուլօր,” աէտի: Վէ խօճա պուստան պաշտօն պիր շէյ սէօյէմէյէրէք Նիգօտիմօսը մէքթէպտէն սալը վէրտի:

Նիգօտիմօս ‘անա’լիպ պիր չօճուդ իտի: Էվէ կիթտիքտէն սօնկրա հալընըղ օթուրուպ իչիթտիլի սէօղլէրի էյիճէ միւլաճագա էթտիլինտէ խօճասընըն հազղը օլտըղընը կէօրտիւ, վէ էթտիլի գապահաթլարը իչիւն փէք չօգ քէտէր էթտի, հէմ պիր տաճա էօյլէ պիր հարէքէթտէ պուլունամամաղա գալի’էն ‘անտ էյլէտի: Էրթէտի կիւն

մէքթէպէ կիթտիլինտէ , շայիրալէրին ճիւմ
լէսի հազրր իքէն այաղա գալգառ , վէ պիր
գաշ լաղրառը սէօլլէմէյէ խօճաարնտան
բուխսաթ տիլէտիլինէ 'ալամէթ օրմադ իւզ-
բէ էլինի գալառրառը : Վէ խօճաարնտան
բուխսաթ ալաղպտան սօնկրա , խօճաարնա
զիյատէսիլլէ սըգընթը , վէ արգատաշլա-
բընա չօգ գարար վէրտիլի իչիւն զայէթլէ
միւքէտտէր օլաղընը պէյանլէ պիր տա-
հա մէքթէպտէ լա'իզսիզ պիր հարէքէթտէ
պուլունմայաճաղընա գալլի'էն 'ահա էթ-
տիլինէ տա'իր անլէրի շահիա թութառ ,
վէ խօճաարլլէ արգատաշլարընըն 'աֆլընը
տիլէտիքաէն սօնկրա , էէրինէ օթուրառ :
Վէ էյի հարաքէթտէ պուլունմաճաղընա
տա'իր օլան 'ահաընը ֆիլէն իճրա էյէտի .
չէօլլէ քի օլ կիւնտէն սօնկրա մէքթէպտէ
Նիգօտիմօս ճիւմլէ շայիրալէրտէն ուսլու ,
տիգգաթլը վէ իչինէ կիւճիւնէ մուգայլէտ
օլառ : Շիմտի չօճուղար , Նիգօտիմօսըն
պու քէտէրինէ նէ տէրսինիզ ." տէտի :

Չօճուղարըն ճիւմլէսի պիր աղըգտան ,
արթըգ սօղլույու պուլաղըլարընը անկ-

լամըչ կիպլի , "Թէվպէ տիր" տէյիւ ճէվապ
վէրտիլէր :

Խօճա տախի' "Էվլէթ , թէվպէ իտի .
էօլլէ իսէ թէվպէնին առլ մա'նաօը նէ'
տիր" տէտի :

Իչլէրինտէն պիրի "Ալունահ իչիւն գա-
սավէթ էթմէք վէ անը թէրք էթմէք տիր"
տէտի :

Պիր պաշգասը տախի "Պիր քիմսէնին
քէնտի գապահաթը իչիւն քէտէր էտիպ
էյի հարէքէթտէ պուլունմաօը տըր ," տէտի :

Օլ վաղըթ խօճա "Տօղրու տըր , սօղ-
րու տըր ." շիմտի Նիգօտիմօսըն հարէքէ-
թի իլէ մուգատաէմա զիքր օլունան քիւ-
չիւք Մէրեէմին վէ գաթիլլին' հարէքէթլէ-
րի արասընտա օլան ֆէրզի կէօրիւյօրսը-
նըզ : Մէրեէմ գապահաթը մէյտանա չըզ-
տըղը վէ անասը թարաֆընտան թա'զիր
օլունտըղը իչիւն քէտէր էթտի : Լաքին
քէտէրինտէն պիր սէմէրէ կէօրիւմէտի .
զիրա Մէրեէմ էյի հարէքէթ էտէճէյինէ
տա'իր նէ գալպէն վէ նէ 'ալէնէն 'ահա էթ-
մէմիչ օլարազ իքի կիւն սօնկրա թէքրար
օ կիւնահը իչլէտի :

Գաթիլ տախի քէնտի կիւնասընը թան-
 րիբէն ասէմէրէ իգրար էլէտի իսէ աէ,
 քէնտի ճանընա գաստ էլէտիյինտէն անկ-
 րաշըրը քի կիւնասընը Ալլահա իգրար է-
 ատէրէք անըն 'աֆլընը տիլէմէմիշ իտի.
 զիրա պէօլէ էթսէ իտի, ճանընա գաստ
 էթմէք կիպի տէնշէթլի պիր կիւնասը իր-
 թիքեապ էթմէյէճէք իտի: Մէրգուժ գա-
 թիլ վիճտանընըն թա՛ղիրինտէն ազատ օլ-
 մագ իչիւն քէնտի ճանընա գաստ էթմիշ
 օլաըղընտան, անըն քէտէրի թէվպէ օրմա-
 յըպ, անճագ վիճտանըն թա՛ղիրինտէն
 նէշէթ էթմիշ պիր քէյֆիյէթ իտի:

Լաբին Նիգօտիմօսըն հարէքէթի վէ ա-
 նըն սէմէրէ ի հասանէսի ասըլ թէվպէ նէ
 օլաըղընը կէօթէրիր:

Կիւնաս իշէյիպ Ալլահըն հուզըւրընտա
 սուչու օլաըղըմըղը հիսա էլէտիյիմիգտէ
 պիղ տախի պէօլէ թէվպէ էլէյիպ՝ կիւ-
 նասըրըմըղը թէրք վէ հէր պիր ֆէրա՛ի-
 զիմիղի իճրա էտէրէք թէվպէնին սէմէրէ-
 լէրինի կէօթէրմէլիլիպ:

Իմտի թէվպէ Գուստուս օլան Ալլահըն

րիզատընա մուզպիր օլարագ իշէնիլէն
 կիւնաս իչիւն գալպէն քէտէր էթմէք, վէ
 Ալլահըն 'աֆլըլէ կիւնասը թէրքէ թէր-
 րար անը իրթիքեապ էթմէմէք պապընտա
 սատըղանէ պիր նիյէթլէ 'անա էլէմէք աիր:

Էյ սէվկիլու չօճուղար, ճիւմէնիզ
 տախի կիւնասըրընը իչիւն քէտէր էլէ-
 յէրէք անլէրի թէրք էթմէլի, վէ պիր տա-
 հա կիւնասը իրթիքեապ էթմէմէք նիյէթլի-
 լէ 'աֆլ իչիւն Քրիստոսա իլթիճա էլէմէ-
 լի սինիզ: Պէօլէ էտէր իտէնիզ սիզին քէ-
 տէրինիզ, նէ Մէրէէմին սէմէրէսիզ գալան
 քէտէրի կիպի, նէ տախի գաթիլին քէնտի
 էօլլումինէ սէպէպ օլան հիւզնիւ կիպի
 օլուր, պիլարս Փավլօս բէսուլըն թա՛րիֆ
 էթալի իւզրէ (2 Գօր. 7. 40) Ալլահըն
 իրտտէթինէ կէօրէ վէ միւճիպ ի խէլաս
 օլան թէվպէ օլմուշ օլուր:

ՅԻՍՈՒՍԱ. ԿԻԹՄԷՒՔ

Պիր չօճուղըն վալիտէսիյէ միւքեալէ-
 մէսի:

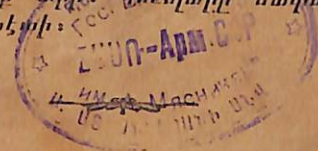
Չօճուզ . «Վալիտէ , Յիսուսա կիթմէք նէ՞ տէմէք տիր . պէն անը կէօրէմէմ , ա- նա նա՞սըլ կիտէ պիլիբիմ :»

Վալիտէ . «Մէն անը կէօրէմէզսին , լա- քին անա իսթէտիլինի սէօյլէյէ պիլիբսին . տու՛ա էտէ պիլիբսին :»

Չօճուզ . «Սապըզա օլտըզը կիպի եէր իւզէրինտէ օլտայըտը , անա կիթմէք իչլուն հէր կիւճլիւլիւ կէօղէ ալըը իտիմ . չափու- ճագ եօլա չըզար իտիմ . եիւզ միլ ուզագ օլտայըտը , եինէ կիտէր իտիմ : Նէ գատար պէօյնք գալապալըզ օլտա պիր եօլ պու- լուպ կէչէր իտիմ . վէ էօնիւնէ արւչիւպ պաղըրարագ , Նա Բապպ , սէնի սէվմէյէ վէ սանա դուլլըզ էթմէյէ պանա պիր եիւ- րէք վէր' . տէր իտիմ . լաքին շիմտի նա- սըլ Յիսուսա կիտէ պիլիբիմ :»

Վալիտէ . «Պու դանմէթլէրին հիչ պի- րինի չէքմէզաէն Յիսուսա կիտէ պիլիբսին : Յիսուսա կիթմէք անը եիւրէքաէն արգու- լէմէք տիր : Աէն անա եիւրէքաէն նիլազ էյլէ . վէ Նա Յիսուսա իսն ի Տաուտ , պանա մէրճամէթ էյլէ՛ տէյիւ Յիսուսը կէօր- մէյէրէք անա նիտա էտէն քէօր կիպի Յի- սուսա տու՛ա էտէ պիլիբսին : Մէնին ֆուր- սաթըն Յիսուսըն արւնեատա օլտըզը վա- զըթտա օլան ստէմէրին ֆուրսաթընտան

էյի տիր : Անլէր չօզ տէֆ'ա ուզուն եօլճը- լըզ էթմէլի իտիլէր . պա՛ղը քէրրէ գալա- պալըգտան անա եաղլաչամագլար իտի : Վաքին արւնեատա սէնտէն պաչգա պիր տաէմ եօզ կիպի սէն շիմտի անա եաղլաչա պիլիբսին , վէ էօյլէ գօնուչա պիլիբսին : Հէր նէ վազըթ անա նիտա էտէր իտէն օ սանա եաղըն տըր : Օ սէնի կէօրիւր , սէնին նիլէ- թինի պիլիբ , վէ հէր տէտիլինի իշիտիր : Մէնին կիւնաճընը 'աֆվ էթմէսինի վէ սա- նա տօսթ օլմատընը վէ սէնի սէվմէսինի վէ թէտիլէ էթմէսինի իսթէր իտէն , անա 'էյ Յիսուս , պէնի գուրթար , պանա եար- տըմ էյլէ . եա Բապպ , պէն ճանիլ իմ , պա- նա եօլլարընը էօյրէթ , եիւրէյիմ սէրթ տիր , անը եուճաթ քի սէնի լա՛իզիլլէ սէ- վէյիմ , սանա ինանայրմ վէ իթ'ա'ատ էտէ- լիմ . պէնի կիւնաճտան գուրթար , վէ սէ- մոյա լա՛իզ էյլէ՛ տէյէրէք 'արզը նիլազ էտէ պիլիբսին , պուլպարը էյլէմէք Յիսու- սա կիթմէք տիր : Պանդարը եափամագ վը սըն .» տէտի :

4/20/20

4m

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0542055

